

ĐỀ KHẢO SÁT TOÁN 9

Năm học 2022 - 2023

Ngày kiểm tra:/02/2023

Thời gian làm bài: 90 phút (Không kể thời gian phát đề)

Bài I. (3,5 điểm)

1. Giải hệ phương trình:

$$\text{a) } \begin{cases} (x+2)(y-2) = xy \\ (x+4)(y-3) = xy+6 \end{cases} \quad \text{b) } \begin{cases} \frac{1}{2x-3} + 4\sqrt{y+2} = 5 \\ \frac{3}{2x-3} + 5\sqrt{y+2} = 1 \end{cases}$$

2. Cho parabol (P): $y = ax^2$

a) Tìm hệ số a biết (P) đi qua điểm $(-1; 1)$.

b) Với giá trị tìm được của a, tìm tọa độ các giao điểm A, B của (P) và đường thẳng

(d): $y = -2x + 3$ và tính diện tích tam giác OAB.

Bài II. (2,5 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình.

Theo kế hoạch, hai tổ công nhân phải làm 320 sản phẩm trong một thời gian quy định. Nhưng khi thực hiện do tổ I đã sản xuất vượt mức kế hoạch 15%, tổ II làm giảm 10% so với kế hoạch nên cả hai tổ làm được 333 sản phẩm. Tính số sản phẩm mỗi tổ phải làm theo kế hoạch.

Bài III (3,5 điểm)

Cho điểm M nằm bên ngoài đường tròn (O; R). Từ M kẻ hai tiếp tuyến MA, MB với đường tròn đó (A và B là tiếp điểm). Qua A kẻ đường thẳng song song với MB cắt đường tròn (O) tại điểm thứ hai là C; MC cắt đường tròn (O) tại điểm D (D khác C).

a) Chứng minh bốn điểm M, A, O, B cùng thuộc một đường tròn.

b) Chứng minh $MA^2 = MD \cdot MC$.

c) Tia AD cắt MB tại E. Chứng minh $BE^2 = ED \cdot EA$ và E là trung điểm của MB.

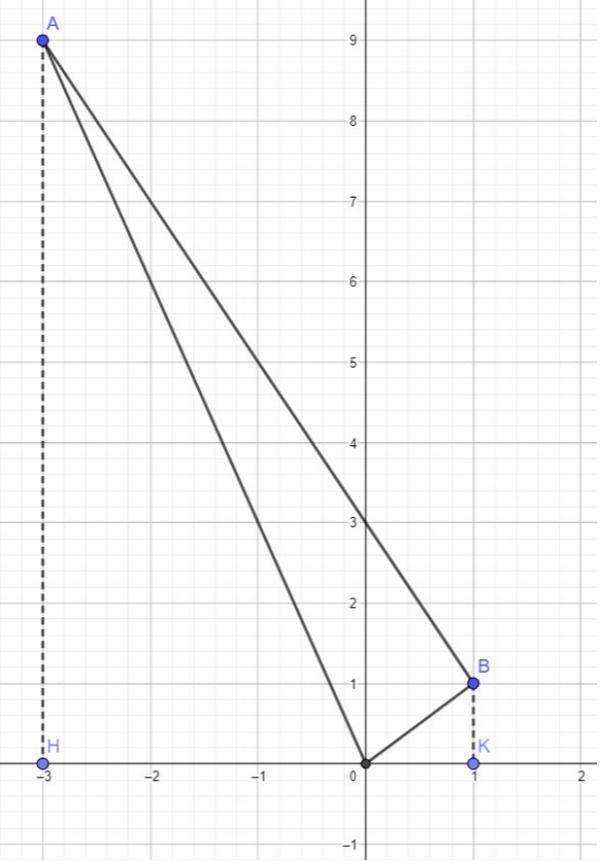
d) Qua O kẻ đường thẳng song song với AB cắt tia MA, MB lần lượt tại P và Q. Xác định vị trí của điểm M để diện tích tam giác MPQ nhỏ nhất.

Bài IV. (0,5 điểm) Cho 2 số dương a, b thỏa mãn $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = 2$. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức

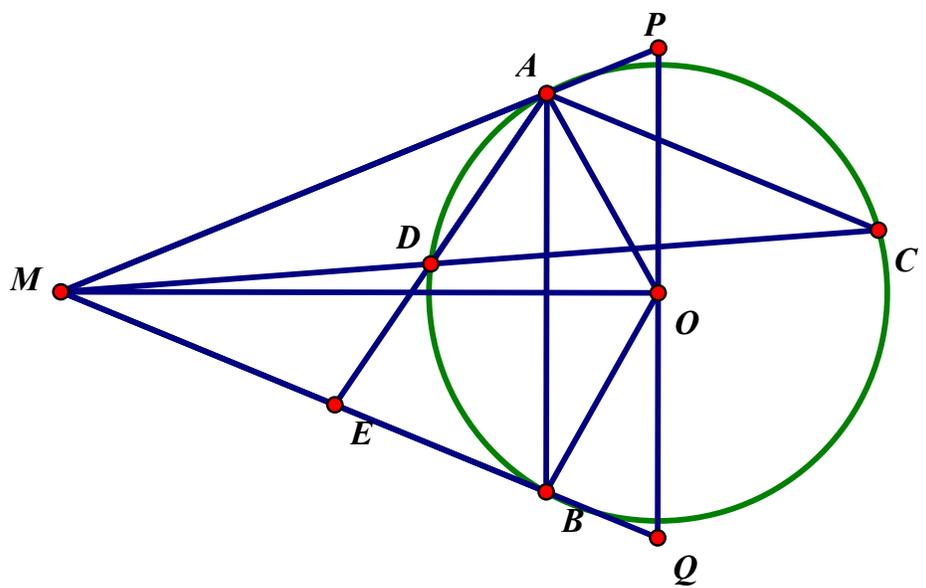
$$A = \frac{1}{a^4 + b^2 + 2ab^2} + \frac{1}{b^4 + a^2 + 2ba^2}.$$

----- Hết -----

Bài	Nội dung	Điểm
I		3,5
a)	$\begin{cases} (x+2)(y-2) = xy \\ (x+4)(y-3) = xy+6 \end{cases}$	1
	$\Leftrightarrow \begin{cases} xy - 2x + 2y - 4 = xy \\ xy - 3x + 4y - 12 = xy + 6 \end{cases}$	0,25
	$\Leftrightarrow \begin{cases} -2x + 2y = 4 \\ -3x + 4y = 18 \end{cases}$	0,25
	$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 10 \\ y = 12 \end{cases}$	0,25
	Vậy hệ pt có nghiệm duy nhất $(x,y) = (10;12)$	0,25
b)	$\begin{cases} \frac{1}{2x-3} + 4\sqrt{y+2} = 5 \\ \frac{3}{2x-3} + 5\sqrt{y+2} = 1 \end{cases}$	1,0
	$(DK : x \neq \frac{3}{2}; y \geq -2)$	0,25
	Đặt $\begin{cases} \frac{1}{2x-3} = a \\ \sqrt{y+2} = b \end{cases}$ (đk: $b \geq 0$). Hệ pt: $\begin{cases} a + 4b = 5 \\ 3a + 5b = 1 \end{cases}$	0,25
	Giải ra $\begin{cases} a = -3 \\ b = 2 \end{cases}$ (tmdk)	0,25
	Thay lại ta có: $\begin{cases} \frac{1}{2x-3} = -3 \\ \sqrt{y+2} = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{4}{3} \\ y = 2 \end{cases} \text{ (tmdk)}$	0,25
	Vậy hệ pt có nghiệm duy nhất $(x,y) = \left(\frac{4}{3}; 2\right)$ (Thiếu đkxd và tmdk trừ: 0.25)	
2	Cho parabol (P): $y = ax^2$	1,5
	a) (P) đi qua điểm $(-1;1) \Leftrightarrow 1 = a(-1)^2 \Leftrightarrow a = 1$	0,5
	b)	1,0

	Xét phương trình hoành độ giao điểm (P) và (d): $x^2 = -2x + 3 \Leftrightarrow x^2 + 2x - 3 = 0$ Giải: $x = 1$ hoặc $x = -3$	0,25
	Với $x = 1$ ta có $y = 1$ Với $x = -3$ ta có $y = (-3)^2 = 9$ Vậy $A(-3; 9)$ và $B(1; 1)$	0,25
	 <p>Gọi H, K là hình chiếu của A, B trên trục Ox</p> <p>Ta có: $AH = 9$, $BK = 1$, $HK = 4$</p> $S_{ABKH} = \frac{(1+9).4}{2} = 20(dvdt) \quad S_{\Delta AOH} = \frac{1}{2}.9.3 = 13,5(dvdt) \quad S_{\Delta BOH} = \frac{1}{2}.1.1 = 0,5(dvdt)$ $S_{\Delta AOB} = 20 - 13,5 - 0,5 = 6(dvdt)$	0,25 0,25
II	Giải bài toán bằng cách lập hệ phương trình	2,5
	Gọi số sản phẩm tổ I phải làm theo kế hoạch là x (sản phẩm); $x \in \mathbf{N}$, $0 < x < 320$ Số sản phẩm tổ II phải làm theo kế hoạch là y (sản phẩm), $y \in \mathbf{N}$, $0 < y < 320$.	0,5
	Vì theo kế hoạch hai tổ sx 320 sp nên ta có PT: $x + y = 320$ (1)	0,25
	Số sản phẩm thực tế của tổ I là: $1,15x$ (sản phẩm). Số sản phẩm thực tế của tổ II là: $0,9y$ (sản phẩm).	0,5
	Vì số sản phẩm thực tế của hai tổ là 333 sản phẩm nên ta có pt $1,15x + 0,9y = 333$ (2)	0,25
	Từ (1) (2) ta có hệ phương trình: $\begin{cases} x + y = 320 \\ 1,15x + 0,9y = 333 \end{cases}$	0,5

	Giải HPT ta được $x = 180$ (TMĐK), $y = 140$ (TMĐK) Vậy số sản phẩm theo kế hoạch của tổ I là 180 sản phẩm. Vậy số sản phẩm theo kế hoạch của tổ II là 140 sản phẩm.	0,5
III		3,5
a)	Chứng minh: bốn điểm M, A, O, B cùng thuộc một đường tròn.	1,0
	Xét (O): MA, MB là tiếp tuyến của đường tròn (O) tại A và B (giả thiết). $\Rightarrow OA \perp AM, OB \perp BM$ (tính chất tiếp tuyến). $\Rightarrow \widehat{OAM} = 90^\circ, \widehat{OBM} = 90^\circ$ $\Rightarrow A$ và B cùng nhìn OM dưới một góc vuông $\Rightarrow A, B$ thuộc đường tròn đường kính OM \Rightarrow Bốn điểm M, A, O, B cùng thuộc đường tròn đường kính OM (đpcm).	0,5
	$\Rightarrow A$ và B cùng nhìn OM dưới một góc vuông $\Rightarrow A, B$ thuộc đường tròn đường kính OM \Rightarrow Bốn điểm M, A, O, B cùng thuộc đường tròn đường kính OM (đpcm).	0,5
b)	Chứng minh: $MA^2 = MD.MC$.	1,0
	Xét (O): $\widehat{ACD} = \widehat{DAM}$ (góc tạo bởi tia tiếp tuyến và dây cung, và góc nội tiếp cùng chắn \widehat{AD})	0,25
	Xét $\triangle MDA$ và $\triangle MAC$ có : $\widehat{DAM} = \widehat{ACM}$ (cmt) \widehat{AMC} chung $\Rightarrow \triangle MDA \sim \triangle MAC$ (g.g)	0,5
	$\Rightarrow \frac{MA}{MC} = \frac{MD}{MA}$ (cặp cạnh tương ứng) $\Rightarrow MA^2 = DM.MC$ (đpcm)	0,25
c)	Chứng minh: $BE^2 = ED.EA$ và E là trung điểm của MB	1,0
	Xét $\triangle BDE$ và $\triangle ABE$ có : $\widehat{DBE} = \widehat{BAE}$ (góc tạo bởi tia tiếp tuyến và dây cung, và góc nội tiếp cùng chắn \widehat{BD} của (O)) \widehat{AEB} chung $\Rightarrow \triangle BDE \sim \triangle ABE$ (g - g).	0,5

	$\Rightarrow \frac{BE}{AE} = \frac{DE}{BE} \Rightarrow BE^2 = AE \cdot DE \quad (1)$ <p>Ta có : $AC // MB$ (giả thiết) $\Rightarrow \widehat{ACD} = \widehat{EMD}$ (hai góc so le trong) Mà $\widehat{ACD} = \widehat{DAM}$ (cmt) $\Rightarrow \widehat{EMD} = \widehat{DAM}$ hay $\Rightarrow \widehat{EMD} = \widehat{EAM}$ Xét $\triangle DME$ và $\triangle MAE$ có : $\widehat{EMD} = \widehat{EAM}$ (cmt) \widehat{AEM} chung $\Rightarrow \triangle DME \simeq \triangle MAE$ (g - g). $\Rightarrow \frac{ME}{AE} = \frac{DE}{ME} \Rightarrow ME^2 = AE \cdot DE \quad (2)$ Từ (1) và (2) $\Rightarrow BE^2 = ME^2 \Leftrightarrow BE = ME$ $\Rightarrow E$ là trung điểm của BM (đpcm)</p>	0,5
d)	Xác định vị trí của điểm M để diện tích tam giác MPQ nhỏ nhất.	0,5
		
	$PQ // AB, \triangle MAB$ cân $\rightarrow \triangle MPQ$ cân tại M	
	C/m MO là trung trực của AB \rightarrow MO cũng là trung trực của PQ.	
	$\Rightarrow S_{\triangle MPQ} = 2S_{\triangle MOP} = 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot OA \cdot PM = OA \cdot (AP + AM)$	0,25
	Áp dụng hệ thức lượng trong tam giác vuông OPM, đường cao OA, ta có: $OA^2 = AP \cdot AM$ Áp dụng BĐT cosi ta có: $AP + AM \geq 2\sqrt{AP \cdot AM} = 2\sqrt{OA^2} = 2OA = 2R$ $\Rightarrow S_{\triangle MPQ} = 2S_{\triangle MOP} \geq OA \cdot 2OA = 2OA^2 = 2R^2$ (vì $OM = R$). Đấu “=” xảy ra $\Leftrightarrow AP = AM = R$ $\Leftrightarrow \triangle MOA$ vuông cân tại A. $\Leftrightarrow OM = R\sqrt{2}$ Vậy điểm M cách O một khoảng bằng $R\sqrt{2}$ thì $(S_{\triangle MPQ})_{\min} = 2R^2$ (đvdt)	0,25
IV	Cho 2 số dương a, b thỏa mãn $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = 2$. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức	0,5

	$A = \frac{1}{a^4 + b^2 + 2ab^2} + \frac{1}{b^4 + a^2 + 2ba^2}.$	
	Với $a > 0; b > 0$ ta có: $(a^2 - b)^2 \geq 0 \Leftrightarrow a^4 - 2a^2b + b^2 \geq 0 \Rightarrow a^4 + b^2 \geq 2a^2b$ $\Leftrightarrow a^4 + b^2 + 2ab^2 \geq 2a^2b + 2ab^2 \Leftrightarrow \frac{1}{a^4 + b^2 + 2ab^2} \leq \frac{1}{2ab(a+b)} \quad (1)$	
	Tương tự có $\frac{1}{b^4 + a^2 + 2a^2b} \leq \frac{1}{2ab(a+b)} \quad (2)$. Từ (1) và (2) $\Rightarrow A \leq \frac{1}{ab(a+b)}$	0,25
	Vì $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = 2 \Leftrightarrow a + b = 2ab$ mà $a + b \geq 2\sqrt{ab} \Leftrightarrow ab \geq 1 \Rightarrow A \leq \frac{1}{2(ab)^2} \leq \frac{1}{2}$.	
	Khi $a = b = 1$ thì $\Rightarrow A = \frac{1}{2}$. Vậy giá trị lớn nhất của biểu thức là $\frac{1}{2}$ khi $a = b = 1$	0,25